



Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 28. januar 2013
Enhed: Sygehuspolitik
Sagsbeh.: SUMIHO
Sags nr.: 1212285
Dok nr.: 1136709

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 18. december 2012 stillet følgende spørgsmål nr. 196 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares endeligt.

Spørgsmål nr. 196:

"Ministeren bedes oplyse hvilken højt specialiseret viden Sundhedsstyrelsen mener, at der skal til for at behandle transkønnede."

Svar:

Jeg har modtaget følgende udtalelse fra Sundhedsstyrelsen om, hvilken højt specialiseret viden der skal til for at behandle transkønnede:

"Diagnostik og behandling af transseksualitet er af Sundhedsstyrelsen jf. sundhedsloven § 208, fastsat som en højt specialiseret funktion i sygehusvæsenet i specialet gynækologi og obstetrik ved Rigshospitalet samt i specialet psykiatri ved Sexologisk Klinik (Rigshospitalet), der varetager specialfunktionen vurdering af indikation for kønsskifteoperation, og i specialet plastikkirurgi ved Rigshospitalet, der foretager kønsskifteoperationen, evt. i samarbejde med udenlandsk center. Sexologisk Klinik vurderer indikationen for sterilisation og kastration med henblik på kønsskifte i henhold til Sundhedsloven kap. 33, bekendtgørelse nr. 14 af 10. januar 2006 samt Sundhedsstyrelsens Vejledning nr. 10 077 af 27. nov. 2006 (kønsskiftevejledningen).

I henhold til Sundhedslovens § 208 fastsætter Sundhedsstyrelsen krav til lands- og landsdelsfunktioner (højtspecialiserede funktioner), herunder til placeringen af lands- og landsdelsfunktioner på regionale og private sygehuse, efter høring af det rådgivende specialeplanlægningsudvalg. Sundhedsstyrelsen godkender herunder efter ansøgning lands- og landsdelsfunktioner på regionale og private sygehuse og fastsætter nærmere regler om visitation af patienter til behandling på disse afdelinger efter høring af det rådgivende specialeplanlægningsudvalg.

Formålet med specialeplanlægningen er at sikre høj faglig kvalitet i den offentlige patientbehandling, herunder at fremme den nødvendige opbygning og vedligeholdelse af ekspertise, forskning og udvikling. Et grundlæggende udgangspunkt for specialeplanlægningen er, at "øvelse gør mester", og kun ved at samle funktioner, der vedrører sjældne og komplekse tilstande og behandlinger, som evt. endvidere også kan være ressourcetunge, bl.a. fordi de stiller krav om en multidisciplinær indsats, kan den fornødne kvalitet sikres.

Fastsættelsen af en funktion som højt specialiseret i sygehusvæsenet tager udgangspunkt i disse kriterier. Endvidere har Sundhedsstyrelsen i processen frem til de gældende specialevejledninger været i dialog med repræsentanter for de lægevidenskabelige faglige specialselskaber og repræsentanter for regionerne. Der er således et bredt faglig grundlag for styrelsens indplacering af funktionerne.

Diagnostik og behandling af transseksualitet kræver ekspertise og erfaring. I lande, vi sammenligner os med, er det således et generelt krav, at der indgår et tværfagligt kompetent behandlingsteam i udredning og behandling af transseksuelle, fx. jf. "Standards of Care" fra World Professional Association for Transgender Health, 7th. edition.

Personen skal dels igennem en personlig afklaringsproces vedr. sin kønsidentitet og eventuelle ønsker om kønsmodificerende behandling, dels skal man fagligt udelukke fejlagnostik og kunne bekræfte diagnosen transseksualitet, hvilket vil være forudsætning for tilbud om kønsmodificerende medicinsk og kirurgisk behandling, hvor nogle er uigenkaldelige og irreversible. Der skal i den forbindelse endvidere også tages stilling til eventuelle individuelle risikofaktorer og andre tilstedeværende tilstande eller sygdomme, der kan udgøre kontraindikationer for gennemførelse af kønsmodificerende indgreb. Selve indgrebene kan endvidere være komplicerede og have en lang række følgevirkninger."

Jeg kan henholde mig til ovenstående og bemærker endvidere, at jeg synes det er naturligt, at der stilles krav til de behandlingstilbud, der gives til transkønnede. Det er med til at sikre den faglige kvalitet og patientsikkerheden. Som oplyst ved tidligere besvarelser gør jeg endvidere opmærksom på, at styrelsen er i gang med at se på, om behandlingstilbuddene kan forbedres, og præcisere kravene til omhu og samvittighedsfuldhed. Ud over bedre kvalitet og patientsikkerhed i behandlingen giver det både sundhedspersoner og transkønnede bedre overblik over mulighederne for behandling.

Med venlig hilsen

Astrid Krag / Irene Holm